

2. Tiŋ Akiim

Akim ci ben ee ke ya ateet

- Diktor dun/Akiimdun aila aleu bi thän te noŋ Akiim-Atet te goor yin bi yi cäär guop apath ka bi yi bëec apath. Ateet aye Akim/dakatar wen ci pöc de Akim jal cuithnhoŋ apci ne "machakal" ke pial ee guop
- Ateet aye ke tiŋ te ci diktor dun ee aila yi gat juop ku yöögi ba atet lo nëëm. Atet aleu ba tiŋ ee röt emitöŋe. Kë jol to thin, na tiŋ atet ke yi cin waragak te noŋ diktor dun aila, ke yin abi weu juëc tau piny ku Medikæer ke kë thin kör.
- Weu ateet ke gör awar kak Akiim aila thiëc te noŋ koc. Ateet juëc ace "bulk bill" ee loi. Ke yen apath ba goor cök ee weu kadi leu bi ateet ke thiëc.
- Diktordun aila aleu bi yi tuoc tön aten lui pan-akim "shaab". Tekdet yin abi tiit apci ba muoyid jal yök. Ateet ee dakatar wen kek lui te de yan ee koc tuany ayër ben thin ne beel-akim ke shaab-ic aye këny ee majan, acin weu ee tau piny. Kek ateet akim ke, aye lui ne yan ken koc pëëi ne bëëi-akim ke shaab ee ten.

Wël Akiim

- Akiim dun de aila ka Akiem-ateet aleu bi yi gat wël te tuany yin. Yen ee waragan kan aba jal yath yön ee wël.
- Te ler yin yön ee wël ke yin amuk käätdun Medikæer, käätdun ee Pial ee guop ku jal ya käätdun cin lo ne mäac te to kek keyi. Col telepun ee thuok juëc de Centrelink 131 202 ku ba thiëc ee ran yiendi leu bi yiëk ee "kuruud" juëc ka.
- Yin abi thiëc ba wël ku yöoc, "lakin" wël juëc apci aye ke yöoc ne weu lik apci te noŋ yin ee kuruud kë
- Te gör yin "malimää" juëc koc ne ye kan-ic, ke yi tiŋ waragan Athör Yic 3 - Wël Akiim.yöögi ba atet lo nëëm. Atet aleu ba tiŋ ee röt emitöŋe. Kë jol to thin, na tiŋ atet ke yi cin waragak te noŋ diktor dun aila, ke yin abi weu juëc tau piny ku Medikæer ke kë thin kör.

Akiim- Atet	Kë ye loi
Diktor ee kë men guop/ Diktor abirguop	Ajuæer ee tuom de koc ee col ka men guop, tuany ee weei.
Akiim de puou	corazón
Akiim ee dcl	Tuany ee dcl
Akiim de kajuëc ke guop ee ben	Tueny-tueny de kajuëc to ne riam-ic
Akiim ee yac	Tueny-tueny ke yac, ciin ku te yen cuin guar thin ne yac-ic
Akiim ee dhiop	Tueny-tueny ke koc ci dhuop
Akiim ee diär	Tueny-tueny ke diär
Akiim ee kak riem	Tueny-tueny kë riem
Akiim ee kak ee cuany	Tueny-tueny ke cuany
Akiim ee Tueny-tueny ee koc yöök	EE Tueny-tueny ee koc yöök tiŋ
Akiim ee "kantha"	EE "ilac" de kantha en ee loi
Akiim ee kak ruok	Tueny-tueny ke ruok
Akiim ee kak nyiith	Aye tueny-tueny ke nyiith aka ye tiŋ
Akiim ee koc ci yiëk yantook te de luoi ku koc tuany tiŋ.	Koc tuany ku koc ci käräk yök te de luoi
Akiim ee nyin	Nyin
Akiim ee yöm	Tueny-tueny kë yöm, riing ku jal ya yöm thöök.
Akiim de yiith, wum ku röi	Tueny-tueny ke yiith, wum, ku röi
Akiim ee miith	Tueny-tueny ee miith
Akiim ee tuany ee guop	EE kak guop tiŋ ee ben ku tueny-tueny yök
Akiim ee wël läap ku yæc ke	EE kë ye wël loi ne koc gup en tiŋ apci
Akiim ee kak aræm guop dhuok piny	EE ka wen aræm dhuok piny, ee piir muk alawen, ku thou, ka kaken ee ke tiŋ
Akiim de kaye koc nok nhiim	Tueny-tueny ke nhöm
Akiim ee kak ke gem de miith	Aye kak ke gem ke miith ka ye ke tiŋ
Akiim ee koc thuur gup akenythin ku bi tiŋ ee tuany ŋu nek raan	Tueny-tueny ci ke thuur ne guop-ic kaye ka këen ee tiŋ apath
Akiim atuop/"ratuba"	Aye tueny-tueny ke riŋ, yöm ku jal ya atuop kaye ka ken ee tiŋ
Akiim ee koc rëët/ "amalia	Aye kak amalia/ræet ka ka ken ee ke tiŋ
Akiim ee wek kë agou	Aye tueny-tueny ke agou ku wëëi akek aye tiŋ
Akiim ee kak læc	Aye tueny-tueny ka apik, ruok, alëec ku jal ya apigalëec.